

Balineseren

Af Joanna Dickinson, 1997 (uddrag)
Oversat af Lone Ebbesen

En balineser er en langhåret siameser. Men ikke langhåret som f. eks en perser eller en maine coon. En balinesers pels har middellængde, er silkeagtig og skal helst ligge tæt ind til kroppen for ikke at skjule kattens elegante orientalske linier og struktur. Pelsen kræver et minimum af pleje. Man kan måske bade sin balineser før en udstilling, men ellers klarer kattene pelsplejen fint selv. Bortset fra pelsens længde og kvalitet skal balineseren svare til siameseren i alle henseender – store, lavtsiddende ører, mørkeblå øjne af orientalsk form, langt hoved med en lige profil, samt en elegant, men alligevel muskuløs krop på høje ben. Temperamentet er også det samme som siameserens – balineseren er meget intelligent, hengiven, talende, social og aktiv.

De første balinesere

Balineserens oprindelse er endnu ikke fuldt belyst – opstod racen som en mutation, eller kom langhårsgenet introduceret ind i siameserracen via indparring af en anden langhåret race? I begyndelsen af 1900-tallet dukkede de første langhårede killinger op i siameserkuld i USA. Man opdagede efterhånden, at parring mellem to langhårede siamesere udelukkende gav langhåret afkom, hvilket betød, at de

langhårede siamesere udelukkende bar genet for langhår. En af de første siameseropdrættere, der faldt for denne nye variant, var Mrs. Helen Smith (Merry-Mews opdræt). Det var hende, der gav racen navnet "balineser", fordi de mindede hende om graciøse bevægelser og slanke linier hos balinesiske danserinder. En anden tidlig balineseropdrætter, som kæmpede for anerkendelse af racen, var Mrs. Marion Dorsey fra Californien (Rai-Mar).

Man ved, at en langhåret kat af siameser-type blev registreret i Cat Fanciers Federation i USA så tidligt som i 1928, men der blev ikke gjort noget seriøst forsøg på at få racen anerkendt før i 1940'erne. Balineseren blev i 1963 anerkendt i det amerikanske forbund CFA, men den fik ikke championstatus før i 1970. Racens anerkendelse skyldes i høj grad det ihærdige arbejde,

GRC Purrmatrix Endeavour of Mistymoon, BAL C (Bedste Balineser i CFA 1992/93)

som blev gjort af Sylvia Holland (stamnavn Holland's Farm). Miss Holland var emigreret til USA fra England og hun slog sig ned i Californien, hvor hun arbejdede for Walt Disney (hun siges at have lavet animationerne til dele af Disney-filmen "Fantasia").

Miss Holland blev interesseret i balinesere, da hun så en af Marion Dorsey's balineserkillinger og købte ham på stedet. Han fik navnet Rai-Mar's Sputnik of Holland's Farm og blev grundlaget for Sylvia Hollands avlsprogram. Han er også forfader til mange af nutidens balinesere. Miss Holland var klar over, at det var nødvendigt at parre siamesere ind for at forbedre balineseropdrættet, og hun brugte siamesere fra katteriet Fan-T-Cee fra midten af 1960'erne.

Modstanden mod balineseren var massiv blandt mange siameseropdrættere, der mente, at racen ikke hørte hjemme på de samme udstillinger som siameseren. Det var en stor dag for Miss

Holland og de andre balineserentusiaster, da racen endelig efter mange forsøg fik championstatus af CFA i 1970.

Balineserens udvikling i USA

Balineserens store gennembrud kom d. 27. juli 1975, da den blåmaskede han Ti-Mau's Szabo Aki of Die Lilo blev Grand Champion som den første balineser. I løbet af 1970'erne og i de tidlige 1980'ere gjorde balineseren store fremskridt, når det gælder typen. To opdrættere, som var klar over vigtigheden af at parre siamesere ind for at forbedre balineseren, var Mrs Leslie Lamb (Rangkesari) og Mrs Nellie Sparrow (Gaynells).

GRC Ti-Mau's Szabo Aki of Die Lilo, BAL a

Leslie Lamb og hendes mand købte midt i 1970'erne en kælekat til deres datter. Katten blev udstillet og vakte stor interesse hos dommeren, der spurgte, om de kendte noget til kattens baggrund, og sagde, at katten mindede meget om en balineser. Sådan endte familien med at købe dens første "rigtige" balineser, den chokolademaskede Chesire Cats Elf of Rangsekari. Leslie Lamb bestemte sig lige fra starten for at bruge siameserparringer for at avle balinesere med med siam-

look og en god størrelse. En blåmasket siameserhan blev købt hos Sin Chiang-katteriet, der havde siamesere med forfinede elegante kroppe. Siameserhannen blev parret med familiens chokolademaskede balineserhun, og resultatet var Rangkesari's Xenobia, en varianthun med siamesisk type. Hun blev en meget betydningsfuld avlshun.

Senere købte hun sig en siameser mere, Quire's Gal X C's Abra of Rangkesari, fra en opdrætter, der havde siamesere med en for den tid meget ekstrem type. Abra havde lange høje ben og store lavt ansatte ører. Hun blev parret til balineseren GRC Rangkesari's Oberon. En varianthan fra kuldet, Nijinsky, blev parret med varianthunnen Xenobia. Deres søn, GRC Rangkesari's Anthem blev bedste balineser i CFA i 1981-82. En anden parring mellem to varianter resulterede i den lillamaskede balineser, GRC Rangkesari's Ironwolfe, der også var meget succesrig, og blev bedste balineser i CFA i 1984-85. Rangsekari var typemæssigt langt forud for sin tid og betragtes som en af de mest betydningsfulde balinesere nogen sinde.

Mrs. Lamb koncentrerede sig lige fra starten om at avle balinesere med lange, lige profiler, fordi de fleste balinesere havde ujævne profiler med bump, dengang hun begyndte at opdrætte. Det resulterede i, at "Rangkesari-profilen" blev et begreb i USA, og endnu i dag kan man kende profilen på balinesere med Rangkesari-

baggrund. Næsten alle de 13 Rangkesari-katte, der opnåede Grand-titler, var resultat af parringer mellem to varianter. Leslie Lamb fik astma til sidst, og måtte opgive sit balineser-opdræt.

Nellie Sparrow (Gaynell's) var en anden fremtrædende balineseropdrætter, som førte racen fremad. Hun startede i 1972 med at købe sin første balineser, Ch. E.L.C. Kats Bali-Joy, en blåmasket han. Også Mrs. Sparrow parrede siamesere ind for at tilføre nyt blod og en bedre type til balineseravlen.

Berømte amerikanske siamesere, der har haft stor betydning for forbedringen af balineserne, er blandt andre: GRC Singa Mikado of Fan-C, GRC/NW Thaibok Treiyaki, GRC/NW San-Toi's Legend of Skan og GRC/NW San-Toi's Yankee-Doodle Dandy of Elsk.

Balinesere i USA i dag

1980'erne og den første halvdel af 1990'erne betød yderligere fremgang for amerikanske balinesere. Del-Ri's og Chesboro var succesrige stamnavne. Fra Bobbie Short (Balik's) kom blandt andet GRC Balik's Snow Goose Mambo, en blåmasket han, og GRP Balik's Altered Beast, en lillamasket han. Begge har fået flest points af alle balinesere hidtil på en og samme CFA-udstilling. Snow Goose Mambo har også været overall BIS voksen på en udstilling, en ekstrem god præstation i USA.

En anden meget succesfuld amerikansk opdrætter for

tiden er Mrs. Terrie Smith, stamnavn Purrmatrix. De smukke katte, hun har opdrættet, mange af dem med hendes hankat GRC Balik's Bolshoi of Purrmatrix som far, omfatter for eksempel GRC Purrmatrix Sensational Sealia (BAL n), bedste balineser i CFA 1991-92, hendes kuldsøster GRC Purrmatrix Dream Come True in Blue (BAL a), som fik tre

GRC Purrmatrix Suzie Q, BAL b

killinger i et kuld, der alle har opnået en Grand-titel senere, og bedste balineser i CFA 1992-93, GRC Purrmatrix Endeavour of Mistymoon (BAL c).

Balinesere i England

I 1974 læste Mrs. Sandra Birch fra det sydlige England en artikel om en ny katterace, der var kommet til England fra

GRC Balik's Bolshoi of Purrmatrix, BAL c

USA, og hun blev interesseret. Hun kontaktede kattens ejer, men fik at vide, at hun ikke kunne skaffe en ny kat lige på det tidspunkt. Til hendes store overraskelse blev en af kattene, en varianthun, alligevel leveret på hendes adresse, og kort efter ankom der også en balineser han, Verdes Blue Warrior of

Verdes Blue Warrior of Davina, BAL a (første Balineser i England)

Davina. Kattene var i dårlig kondition, og deres ejer kunne ikke beholde dem af en eller anden grund. Sandra fik kontakt med kattenes opdrætter i USA, og de blev omregistreret i hendes navn. Det viste sig, at varianthunnen var datter af Blue Warrior. De fik mange killinger sammen, blandt andet en han ved navn Sandoval Paris Review. "Paris" blev far til mange balinesere.

Til at begynde med blev balineserne dømt sammen med andre langhårede racer på de engelske udstillinger. Man begyndte at frygte for, at balineseren aldrig ville gøre fremskridt og nærme sig siameseren i type, men at den i stedet ville vedblive at være en svagt perserlignende semilanghårskat med blå øjne, medmindre racen fik lov til at blive dømt i samme gruppe som siameserne i stedet. De langhårsdommere, der dømte balineserne, manglede kendskab til siameserstandard. (Ved en enkelt lejlighed havde dommeren der hvor der på dommersedlen står "Hoved" bare skrevet kommentaren : "Yes".....)

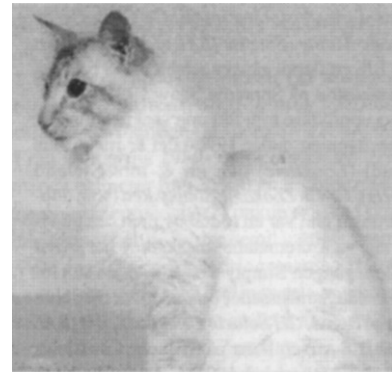
Sandoval Paris Review, BAL a

Efter stor modstand fra siameserfolk, blev man til sidst enig og kunne i 1982 sende en ansøgning til det britiske forbund GCCF om at godkende, at balineserne skulle bedømmes i siamesersektionen på udstillingerne.

Opdrætteren Mrs Margaret Manolson med stamnavnet Cheldene er en enormt betydningsfuld person i balineserens engelske historie. Hun købte "Paris" og importerede flere balinesere fra USA, som hun parrede til sine siamesere for at udvide avlsmaterialet og forbedre typen. Hun opdrættede balinesere i løbet af 1970'erne og 1980'erne og gjorde en kæmpe indsats for at føre racens udvikling fremad. Andre berømte stamnavne fra 80'erne er Yakshi, Jardinage, Chalonarong, Northstar.

De meget betydningsfulde opdrættere, der har arbejdet med balinesere i England i 1980'erne og 1990'erne, og som har opnået betydelige forbedringer af racens type gennem nøje planlagte avlsprogrammer og krydsninger med de bedste siamesere er Mrs Liz Corps (Pandai), Mrs. Lilian Howard (Soleil) og frem for alt Mrs Rosemary Smyth (Aprikat).

GCCF gav balineseren championstatus i 1986. Samme år blev Aprikat Sable Ribbons og Northstar Leo henholdsvis første hun og første han, der fik titel af Champion. Den første balineser, der tog Grand-titel i England vinteren 1989/90 var Grand Premier Dhikala Belfreya (Cheldene Staveley x

Ch. Northstar Leo, BAL d

Cheldene Trochu), en brunmasket hun, ejet af Mrs. Joyce Smith. "Freya" blev udstillet som ungdyr uden succes, så tilbragte hun de følgende år hjemme som avlshun, og i en alder af 8 år blev hun tilmeldt en udstilling som kastrat, bare for sjov. Hun gjorde en kometkarriere og nåede sin Grand-titel på bare et års tid.

Den tredje balineser, der blev Grand Champion, var en rødtabbymasket han, Soleil Imperial Rufus, et barnebarn af siameseren Sup. Gr. Ch. Zachary Apollo. Rufus, der er født i 1988, tog sin titel i 1990 og var senere også den første balineser, der fik titlen UK Grand. Den første hunkat, der opnåede den ærefulde Grand-titel, var den vidunderlige Gr. Ch. Aprikat Snow Spangles,

Gr. Pr. Dhikala Belfreya, BAL n